

JOSEPH FREUND

(13 februarie 1901, Timișoara – 1982, Konstanz, Germania)

Chirurg ginecolog, directorul și proprietarul Sanatoriului Freund Timișoara

Joseph Freund s-a născut într-o familie evreiască la Timișoara. Tatăl, Armin Freund, era negustor de cereale; mama, Etelka, născută Ausländer, originară din Losonc, a murit tânără, din cauza unui tratament ginecologic greșit.

Joseph a absolvit liceul maghiar care a devenit Liceul Loga la sfârșitul Primului Război Mondial. Întreprinderea tatălui său a dat faliment, pentru că Armin, încrezător în viitorul Imperiului Austro-Ungar, și-a investit toate economiile în obligațiuni imperiale austriece. Cu toate că părinții doreau ca el să muncească și să câștige bani cât de curând, Joseph a părăsit Timișoara pentru a studia medicina, la început, la Cluj, apoi la Praga, Würzburg, Berlin și Leipzig, unde a fost studentul doctorului Walter Stöckel, ginecolog de renume internațional. S-a specializat în chirurgie ginecologică la Leipzig, în 1925, sub îndrumarea dr. Georg Linzenmeier. Din Germania, în fiecare lună, trimitea un ajutor financiar tatălui său. Și-a început cariera ca și chirurg ginecolog la spitalul municipal din orașul Gotha din Germania.

În 1933, din cauza ascensiunii lui Hitler, s-a refugiat din Germania la Timișoara, unde s-a însurat cu Rozsi Freund din Lugoj. În 1936 au avut un fiu, Peter.

În 1935 s-a construit *Sanatoriul Central*, cunoscut sub numele *Freund Szanatorium* pe Bulevardul Revoluției din 1989, colț cu Str. Loga. La început, spitalul avea 20 de paturi, la care, mai târziu, s-au instalat încă zece. Personalul era format din cinci infirmiere, un bucătar și personal de bucătărie și curățenie. În afară de dr. Joseph Freund, în sanatoriu lucrau și alți medici timișoreni, printre care Dr. Brück, chirurg ORL. Dr. Joseph Freund efectua și operații de chirurgie generală.

Sanatoriul a fost "CNR¹-izat" în anii războiului, dar funcționa în

continuare, având o *Joseph și Rozsi Freund, funcție specială: asigura tratament după război, Timișoara*

medical pentru bolnavii evrei care nu era admiși în alte spitale. Medicii evrei aveau permisiunea să trateze în exclusivitate pacienți evrei, iar medicii neevrei nu aveau dreptul să trateze pacienți evrei.

La sfârșitul războiului, familia Freund și-a reprimat proprietatea care, în 1948, a fost naționalizată de comuniști. Dr. Freund a fost trimis la Lovrin, lângă granița cu Ungaria și Iugoslavia, să conducă un sanatoriu. După câțiva ani s-a întors la Timișoara, unde a lucrat ca medic la CFR și și-a deschis un cabinet particular.

---

¹ Centrul Național de Românzare. Evreii, neavând dreptul să posede un imobil, au fost expropriați, conform măsurilor anti-evreiești din 1940.

În 1959, familia Freund a emigrat în Austria, unde Peter și-a făcut doctoratul la Universitatea din Viena. Joseph Freund și-a continuat activitatea de medic și chirurg la Hildesheim, lângă Hannover, Germania. După pensionare, Joseph și Rózsi s-au mutat la Konstanz. În 1982, Dr. Joseph Freund a murit din cauza unei insuficiențe renale acute.

Legături externe

Peter Freund, *Dr. Joseph Freund, gynecological surgeon, head of the "Freund Szanatorium" Timisoara* (http://www.bjt2006.org/PF_Dr_Freund_0315.pdf)

Fotografia din arhiva fiului, dr. Peter Freund

Red.: Dr. Peter Freund, professor emeritus of theoretical physics at the University of Chicago, essayist, writer; Getta Neumann